

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

29. november 2011
aw@danskepatienter.dk

Vedrørende EU -handlingsprogram for sundhedsområdet 2014-20

Danske Patienter vil hermed gerne takke for muligheden for at kommentere på Kommissionens forslag til tredje handlingsprogram for sundhedsområdet 2014-20, "Health for Growth", som blev vedtaget den 9. november 2011.

Vi vil samtidig endnu engang bruge lejligheden til at kommentere den korte høringsfrist, som vanskeliggør muligheden for at afgive fyldestgørende høringsvar. Danske Patienter har henvendt sig i brev dateret 21. oktober 2011 til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen om samme og med en opfordring til at Udvalget for Forretningsordenen arbejder for, at der bliver fremsat et lovforslag målrettet god lovkvalitet.

Overordnede kommentarer

Danske Patienter finder det både positivt og relevant, at handlingsprogrammets overordnede formål er: At fremme innovation og bæredygtighed i sundhedsvæsenet, de europæiske borgeres sundhed og at beskytte borgerne mod grænseoverskridende sundhedstrusler.

En øget international arbejdsdeling samt koordination af indsatsen i retning af fælles kvalitetsstandarder og formidling af best practise, klinisk og organisatorisk, vil være en klar fordel for en lang række patientgrupper – ikke mindst store patientgrupper som fx kræft- og diabetespatienter. At programmet tilmed åbner op for, at frivillige organisationer kan søge midler til formålet gør programmet særdeles prisværdigt.

Danske Patienter er glade for, at der med handlingsprogrammet lægges op til at understøtte evidensbaserede beslutninger gennem etablering af sundhedsinformations- og videns-systemer. Men for at realisere dette er det nødvendigt, at finansieringen kommer direkte fra EU og ikke alene er afhængig af god vilje og løfter fra medlemsstaterne. Det er således en vigtig pointe, at

tilvejebringelsen af evidensbaserede beslutninger forudsætter EU finansiering for at undgå, at kommercielle interesser kommer til at farve beslutningsgrundlaget.

Det er også positivt, at Ngo'ernes ekspertise og deltagelse er fremhævet. I den sammenhæng er det vigtigt at nævne, at Ngo'er som oftest er regionalt eller nationalt baserede organisationer, som vil behøve 100 pct. dækning af deres omkostninger, hvis de skal deltage i eller bidrage til projekter og aktiviteter på EU niveau.

Alt i alt er det en positiv og central pointe, at tiltag, som sættes i gang under dette handlingsprogram, skal være bæredygtige og uafhængige af kommercielle interesser. Det forudsætter offentlig finansiering og derfor samarbejde på tværs af grænserne i EU og tilstrækkelig med finansiering fra EU.

For at få størst effekt ud af de midler, som afsættes til handlingsprogrammet, kan Danske Patienter pege på en række områder, hvor programmet kunne styrkes yderligere:

- Ved at adressere, hvordan formidling af gode initiativer skal håndteres i praksis, således at der svares på spørgsmål som: Hvem er tovholder på processen, hvordan sikres det, at resultaterne af de støttede initiativer formidles til andre lande/interessenter og implementeres i de lande, hvor indsatsen ligger langt fra best practise.
- Ved at fokusere på et konkret sygdomsområde med henblik på at skitsere, teste og implementere et egentlig modelprojekt. Derved fremmes, at den i programmet opnåede viden kan omsættes til konkrete initiativer til gavn for de europæiske borgere og deres sundhedsvæsen.
- Ved at udvide definitionen på tværnationale sundhedsrisici til også at inkludere de trusler mod folkesundheden, som først manifesterer sig over tid, men som forudsætter forebyggende handling allerede i dag. Trusler som for eksempel tobak, alkohol og miljøkatastrofer som nukleare uheld.

Konkrete kommentarer

Objective 2.1: Developing common tools and mechanisms at EU level to address shortages of resources, both human and financial and facilitating up-take of innovation in healthcare in order to contribute to innovative and sustainable health systems

Danske Patienter deler Kommissionens analyse af de udfordringer, som sundhedsvæsenet står overfor, ligesom Danske Patienter er enig i, hvilke værktøjer som kan være med til at afhjælpe den fremtidige personalemangel og finansieringssituation.

I handlingsprogrammet fremhæves E-health og etablering af et European cooperation on Health Technology Assessment som værktøj til håndtering af manglen på ressourcer i sundhedsvæsenet. Herunder er specifikt omtalt samarbejde mellem elektroniske patientregistre.

For at understøtte den ønskede udvikling, mener Danske Patienter, at det er nødvendigt, at EU tilvejebringer finansiering til udvikling og vedligeholdelse af tværnationale netværk, der baserer sig på lokale patientregistre. Dette for at sikre, at kommunikationen mellem registrene er mulig, og at kvaliteten lever op til fælles standarder, således at monitorering og udnyttelsen af patientdata vil gavne både den nuværende og fremtidige patientbehandling og sygdomsforebyggelse.

For Danske Patienter er det vigtigt at fremhæve, at fokus for dette arbejde er borgerne i EU, og derfor kan ansvaret for finansieringen af tværnationale netværk ikke overlades til de individuelle medlemsstater, men må være et fælles EU anliggende.

Objective 2.2: Increasing access to medical expertise and information for specific conditions also beyond national borders and developing shared solutions and guidelines to improve healthcare quality and patient safety in order to increase access to better and safer healthcare for EU citizens

Danske Patienter kan kun støtte, at der med dette handlingsprogram ydes støtte til tiltag, som forudsætter eller understøtter EU lovgivning og standarder for sikkerhed, effekten af blod, organ, væv og celle, farmaceutiske produkter og tværnationale patientrettigheder.

Objective 2.3: Identifying, disseminating and promoting the up-take of validated best practices for cost-effective prevention measures by addressing the key risk factors, namely smoking, abuse of alcohol and obesity, as well as HIV/AIDS, with a focus on the cross border dimension, in order to prevent diseases and promote good health

Danske Patienter noterer med tilfredshed, at der i handlingsprogrammet lægges vægt på anvendelsen af validerede metoder til forebyggelse af risikofaktorer. Effektiv forebyggelse af rygning, alkohol, fedme og smittekontrol forudsætter forskning i intervention, forskning i adfærd, forskning i risikofaktorer og deres samspil med omgivelserne, og monitorering af følgeeffekterne ved interventioner som screening og vaccination.

Danske Patienter anbefaler, at fysisk inaktivitet og en uhensigtsmæssig kost også nævnes blandt de vigtigste risikofaktorer på samme vis, som det står i programmet side 6: "at mange kroniske sygdomme kan forebygges, og at de ofte er et resultat af rygning, et stort alkoholindtag, usund kost og fysisk inaktivitet". Fysisk inaktivitet øger risikoen for en række sygdomme og er en risikofaktor i sig selv. En sund kost, med et lavt indhold af mættet fedt og højt indhold af frugt og

grønt, er med til at forebygge type 2-diabetes, hjertekarsygdomme, flere kræftformer og andre sygdomme forbundet med svær overvægt og fedme. Usund kost således er en af de store syndere for udvikling af overvægt og fedme.

Det er vigtigt, at der i handlingsprogrammet fokuseres på de grænseoverskridende sundhedstrusler – det være sig både livsstilsfaktorer og smitsomme sygdomme – der har størst betydning for folkesundheden.

Øvrige kommentarer

Selvom Danske Patienter er enig i, at programmets målsætninger skal adresseres nationalt, så bør indsatsen for at forebygge risikofaktorer som rygning, overforbrug af alkohol og fedme også ske på EU niveau ved regulering af pris og bevægelighed for særligt risikobetonede varer.

FN's medlemslande er blevet enige om en politisk erklæring, der skal være med til at bekæmpe de ikke smitsomme sygdomme (NCD's), som primært er kræft, diabetes, lunge- og hjertesygdomme. Den globale byrde af NCD's er en af de største udfordringer for udvikling i det enogtyvende århundrede. I EU bør man derfor være opmærksom på de initiativer, der sker i FN vedrørende NCD's, og derfor er det også relevant, at NCDs nævnes det i Health for Growth Programme *.

Med venlig hilsen

Morten Freil
Direktør

*Link til den Politiske Deklaration om forebyggelse og kontrol af NCDs:
http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/66/L.1

Nørre Voldgade 90
1358 København K
Telefon 33 41 47 60
www.danskepatienter.dk